

[MEEUW]

TONEELHUIS / OLYMPIQUE DRAMATIQUE THEATER ARSENAAL

NAAR

De Meeuw van Anton Tsjechov

REGIE

Stijn Van Opstal

BEWERKING

Stijn Van Opstal, Scarlet Tummers, Tom Dewispelaere, Francis Geeraert (met dank aan Ilja Leonard Pfeijffer)

VERTALING NAAR VGT

Diane Boonen, Sam Verstraete, Hilde Verhelst e.a.

SPEL

Yousra Boukantar, Sofie Decleir, Tom Dewispelaere, Lobke Leirens, Lut Reysen, Willy Thomas, Serge Vlerick, Yana Wuytjens

DRAMATURGIE

Scarlet Tummers

TOLKEN

Greet Doggen, Emma Goris, Margot Janssens, Lisa Rombouts, Lieve Roodhooft, Lien Soetemans, Elke Pouillet, Floor Vandevelde, Inge Van der Haegen, Leen Wellekens

BOVENTITELAARS

Janne Ballegeer, Jolien Borstlap, Rebecca De Weerd

DECOR

Damiaan De Schrijver, Stijn Van Opstal

LICHTONTWERP

Frank Hardy

KOSTUUMONTWERP

Monique Van Hassel

VIDEOSCRIPT

Lynn Van Oijstaeijen

PRODUCTIELEIDING

Stefaan Deldaele

TECHNISCHE PRODUCTIELEIDING EN VIDEO

Bram Delafonteyne

GELUIDSTECHNIEK

Jeroen Kenens

LICHTTECHNIEK

Eva Dermul, Ilias Johri

TONEELMEESTER

Kris Depuydt

TECHNIEK BOURLA

Kris Depuydt, Pim Janssen, Henk Vandecaveye, Filip Van Berendoncks, Brian Doms, Raf Joossens, Lies Van Look

STAGE TECHNIEK

Alex de Pooter

UITVOERING DECOR

decoratier Toneelhuis: Niels Antonissen, Noa Dockx, Patrick Jacobs, Chris Reijnen, Senne Suls, Filip Timmerman

UITVOERING KOSTUUM

kostuumatier Toneelhuis: Monique Van Hassel, Tanya Maldonado, Esther Reijnen

KLEEDSTER

Monique van Hassel, Mien Kuppens

REGIEASSISTENTIE

Francis Geeraert

KIJKSTAGE

Luka Swinnen, Sarah Lederman

TAALCOACH

Carolien Doggen, Kristof De Weerd

MUZIEKADVIES

Frank Vercruyssen

PRODUCTIE

Toneelhuis

COPRODUCTIE

theater arsenaal

IN SAMENWERKING MET

Silence Radio, Doof Vlaanderen, Doof & Events, Vlaams GebarentaalCentrum (VGTC), Taalgroep Vlaamse Gebarentaal KU Leuven (Campus Antwerpen)

MET DE FINANCIËLE STEUN VAN

de spelers van de Nationale Loterij, KU Leuven Antwerpen (Toegepaste Taalkunde), Literatuur Vlaanderen, Koning Boudewijnstichting en de Tax Shelter van de Belgische federale overheid, LOOK@LEO

MET DANK AAN

Ludwina Degryse, Myriam Vermeerbergen, Griet Geysels, Guillaume Callewier, Milou Van Den Heuvel, Diljara Turaeva, Chaste Mizero, Alena Barabanova, Maatschappij Discordia, Christine Sun Kim

[MEEUW]

Rolverdeling / personages

EERSTE GENERATIE

Lut Reysen
Willy Thomas

POLINA Andrejevna, landeigenares en tante van Arkadina
Jevgeni Sergejevitsj DORN, arts (op rust)

TWEEDE GENERATIE

Sofie Declair
Serge Vlerick

Irina Nikolajevna ARKADINA, gevierd actrice
Boris Alexejevitsj TRIGORIN, gevierd schrijver

DERDE GENERATIE

Lobke Leirens

MASJA (Marja Iljinitjsna), dochter van Polina
SJAMRAJEV Ilja Afanasjevitsj, Polina's werkman
Semjon Semsonovitsj MEDVEDENKO, onderwijzer

Tom Dewispelaere

Yousra Boukantar
Yana Wuytjens

NINA Michajlovna Zaretsjnaja, dochter van naburige landeigenaar
KONSTANTIN Gavrilovitsj Trepljov, zoon van Arkadina

het toneel is het landgoed van Polina Andrejevna,
tussen het derde en vierde bedrijf verstrijken twee jaren

“De beste manier om een taal te leren is ontmoeten. En gezien mijn taal theater is, heb ik mensen gezocht om een voorstelling mee te maken. Mijn nieuwsgierigheid werd een ambitie en half november wordt [meeuw] als eerste repertoirestuk in Vlaamse Gebarentaal opgevoerd in de Bourla.”

- Stijn Van Opstal in *Gazet van Antwerpen*, 30 maart 2024

Scan de QR-code en lees het integrale interview met Stijn Van Opstal en Serge Vlerick:

Zit je met vragen over zelfdoding of ben je bezorgd om iemand? Dan kan je terecht op www.zelfmoord1813.be.

HET KUNSTWERK VERANDERT DOOR DE OGEN WAARMEE WE HET BEKIJKEN

De Meeuw (1896) van Anton Tsjechov, een van de grootste en tederste theaterteksten uit de literatuurgeschiedenis, voor het Toneelhuis bewerkt tot *[meeuw]*. Een stuk over het verlangen om het oude, het bestaande, open te breken tot het nieuwe, het nog onbekende. Zowel in de liefde als in de kunst. “We hebben nieuwe vormen nodig. Nieuwe vormen hebben we nodig, en als die er niet komen, dan maar liever niets”, zegt Konstantin, zoon van de gevierde actrice Arkadina. Olympique Dramatique brengt het verhaal terug naar vier koppels uit drie generaties: zoekend naar liefde, naar artistieke expressie, naar bestaansrecht.

Toen ik een paar weken geleden een repetitie zag, stond ik versteld van hoe een repertoiretekst zo kan keren in je beleving. Bij alle *Meeuwen* die ik tot nu toe zag, heb ik altijd vooral de grote, beroemde schrijver Trigorin gezien; de man die met zijn aanzien en talent het kader van het verlangen bepaalde voor alle hem omringende personages. Nu zag ik opeens vier vrouwen in het middelpunt, vechtend tegen hun positie binnen het patriarchaat. De labels die ze vroeger hadden, zijn er niet meer. Arkadina is niet meer de slechte, egoïstische moeder die niet voor haar kind wil zorgen. Nina is niet meer enkel dom en naïef. Masja is geen randfiguur meer met een drankprobleem en een grote passiviteit. Polina is niet meer oud, dus irrelevant en onaantrekkelijk. Ik zag vier vrouwen die strijdlustig zijn, die zich niet laten vastzetten in een rol en die vinden dat ze, net als de mannen uit het stuk, recht hebben op geluk.

Konstantin wil toneelschrijver worden en vertegenwoordigt in *[meeuw]* de jongste generatie die zich moet en wil verhouden tot de generatie waar zijn moeder Arkadina en haar geliefde Trigorin tot behoren. Konstantin zet zich af. Daartegenover wordt Nina, de jonge vrouw wiens droom het is actrice te worden en op wie Konstantin verliefd is, juist aangetrokken tot dat wat de oudere generatie bezit. In deze *[meeuw]* spelen een horende en een dove speler deze iconische rollen; beiden aan het begin van hun leven, zowel op als naast het toneel. En zo gaat die zoektocht naar nieuwe vormen binnen het theater ook over iets groters: hoe krijgen wij het voor elkaar om met elkaar in gesprek te blijven binnen een wereld die zo sterk gepolariseerd is en waarin we de mensen buiten onze bubbel steeds moeilijker bereiken?

Masja en Medvedenko zijn dertigers. Masja staat op een kantelpunt in haar leven: kiest ze voor een huwelijk waarvan maar de helft gelukkig is? Kiest ze voor een kind? We zien een vrouw die zich moet beginnen identificeren aan de hand van het partner- en moederschap en een vrouw die

doodongelukkig is. Ze omschrijft zichzelf als: “zo dapper om te proberen dapper te zijn.” “Volgens mij kun je alles worden. Als je maar de moed kunt opbrengen moedig te zijn,” zegt Trigorin vervolgens tegen Nina, zich het citaat van Masja toe-eigenend.

Arkadina en Trigorin zijn de gevestigde orde. Trigorin, een man die van de mensen rond hem macht krijgt toebedeeld - macht waar hij helemaal niet mee kan en wil omgaan. Hij wil liever vissen. Arkadina, een vrouw die zich opnieuw moet positioneren nu ze niet meer de belofte is, die plek moet maken, maar zelf nog barst van energie en vast blijft houden aan haar innerlijke jeugdigheid. Een vrouw die geconfronteerd wordt met de verliefdheid van haar geliefde op iemand die twintig jaar jonger is. Vol vuur probeert ze woorden te geven aan de diepgang van de relatie die zij met Trigorin heeft.

En dan zien we nog Polina, een vrouw die een vorm zoekt voor het ouder worden, voor het afscheid nemen van het leven en van bezit. Zij wil dit dolgraag samen met Dorn, maar de mannelijke interesse voor een vrouw op leeftijd blijft uit.

‘Een komedie in vier bedrijven’ luidt de ondertitel van *De Meeuw*, waarmee Tsjechov ons een kijkrichting geeft. Hij plaatst zijn personages in een veld, zonder dominante figuur die de handeling drijft. Hij gebruikt een muzikale vertelstructuur met een indirecte manier van componeren. Er gebeurt niet veel, en wat er gebeurt, gebeurt *offstage*. Praten is hier de externalisering van het denken van de mens, waardoor wij als publiek ruimte krijgen voor reflectie. In deze voorstelling wordt de externalisering nóg fysieker door het gebaar. Al zijn de omstandigheden dramatisch - een onbeantwoorde liefde, een ongelukkig huwelijk, een dood kind, een zelfmoord -, door Tsjechovs indirecte manier van vertellen is er ook ruimte voor lichtheid. Ruimte om de gebeurtenissen in een ander licht te zien dan dat wat we al kennen en weten. Om de nuance te zien. Het menselijke. Voorbij te gaan aan het cliché van ons categorisch denken - jong, dus naïef; oud, dus de wijsheid in pacht hebbend.

Deze groep horende en dove spelers begeeft zich op onbekend terrein. Een poging tot een gesprek, die misschien eerder ons onvermogen laat zien om ons open te stellen voor dat wat anders is, maar ons uitdaagt dat onvermogen aan te kijken.

Scarlet Tummers, dramaturg

*Bekijk hier de tekst van Scarlet Tummers in VGT

Deze voorstelling werd gerealiseerd in samenwerking met Silence Radio, Doof Vlaanderen, Doof & Events, Vlaams Gebarentaal Centrum (VGTC), KU Leuven, Faculteit Letteren - Antwerpen, en de taalgroep Vlaamse Gebarentaal van de opleiding toegepaste taalkunde.

Dit project is mede mogelijk gemaakt dankzij de financiële steun van de spelers van de Nationale Loterij, KU Leuven, de Koning Boudewijnstichting, Literatuur Vlaanderen en de Tax Shelter van de Belgische federale overheid, LOOK@LEO

